

Datum

2010-05-17

Statsminister Fredrik Reinfeldt

Kustskyddsproblematiken

Vi har erfårit, att du har ett stort intresse för miljöfrågor. Detta märkte vi inte minst i samband med klimatkonferensen i Köpenhamn år 2009. Vi ser det som mycket positivt, att du har ett engagemang i miljöfrågor.

Ett av våra stora miljöproblem i södra Sverige är de omfattande skadorna till följd av havserosionen. Detta är idag ett mycket stort problem, som kommer att kraftigt förvärras i samband med att havsytan stiger till följd av växthuseffekten.

Ansvarsfrågorna är idag oklara. Regelverken är inte anpassade för den uppkomna situationen. Idag tar enskilda fastighetsägare och kommunerna det största ansvaret, vilket inte är helt lyckat. Lösningarna blir ofta lokala, och man förflyttar problemen geografiskt. Det krävs en övergripande syn och en samordning av åtgärderna samt ytterligare forskning inom området. I andra länder har staten ett helt annat engagemang i frågorna jämfört med i Sverige. Vi tycker dock, att det är positivt, att staten, efter våra påtryckningar, satsade medel för fullskaleprojekt och att man utsåg en samordningsmyndighet. Vårt önskemål är dock, att staten engagerar sig i frågorna på liknande sätt som i andra länder med kustskyddsproblem. Enskilda små kommuner kommer i framtiden inte att kunna klara av dessa frågor, varken ur kompetenssynvinkel eller ur ekonomisk synvinkel.

Vi ser det som viktigt, att landets statsminister själv får information om dessa för landet så viktiga frågor. Den bästa informationen får man på plats i södra Skåne, där problemen är störst.

Du hälsas därför varmt välkommen till sydkusten för att på plats få information om erosionsproblematiken.

Som en första information bifogas en kort lägesrapport samt en dokumentärfilm, i vilken problematiken presenteras.

Med vänlig hälsning
Erosionsskadecentrum

Erling Alm
Ordförande

Ystads kommun

Ronny Nielsen
Samhällsbyggnadsnämndens
ordförande

Föreningen Rädda
Löderups Strandbad

Christer Eriksson
Styrelseledamot

Postadress	Besöksadress	Telefon växel	Telefax	E-postadress	Hemsida
Ystads kommun Ledning o Utveckling 271 80 Ystad	Nya Rådhuset Ystad	0411-57 70 00	0411-729 68	lou@ystad.se	www.ystad.se

Bakgrund:

Erosionen kommer i en framtid att bli ett av de stora miljöproblemen i världen, inte minst om forskarnas farhågor om en havsyttehöjning till följd om växthuseffekten blir verklighet. Under många år har stranderosion varit ett stort problem utmed sandkuster i södra Sverige. De största skadorna har drabbat Ystads kommun och i synnerhet Ystads Sandskog och Löderups Strandbad, där förloppen ibland har varit dramatiska. Ystads kommun har tillsammans med en rad andra intressenter under många år arbetat för att Sverige, liksom andra europeiska kuststater, ska få ett statligt engagemang och en struktur i statens sätt att hantera havserosionsfrågorna. För att samla kunskaper och för att utveckla en flexibel, kostnadseffektiv och miljöanpassad erosionsskyddsteknik, bildade några kommuner år 1994 ett expertorgan, Erosionsskadecentrum, EC. Till EC har knutits ett Ingenjörsvetenskapligt Råd med forskare från flera länder. Professor Hans Hanson, som är Sveriges främste expert på erosionsfrågor, ingår i Rådet. EC har 20 kommuner som medlemmar. Ystads kommun och EC har även varit engagerade i Klimat- och sårbarhetsutredningen samt två EU-projekt, som behandlat erosionsfrågor. Intresse för vårt arbete har bl.a. visats från flera EU-parlamentariker. Kungen och Drottningen, förre statsministern, flera andra ministrar, andra ledande politiker från riksdagspartierna samt flera generaldirektörer från statliga verk har besökt Ystads kommun för att studera erosionsproblemen. Ett stort lokalt engagemang har visats från föreningar i kustsamhällen. Vi har nått ett etappmål genom statens engagemang. Statens geotekniska institut, SGI, är numera samordnare för erosionsfrågorna i Sverige. Nu är det viktigt för oss att gå vidare. Vi måste under vår generation få erforderliga kunskaper om problematiken kring växthuseffekten och erosionen, inte minst med tanke på, vad dessa processer i framtiden kommer att leda till kring våra kuster. Vi måste ha en beredskap för att kunna bemästra de allt mer ökande problemen, som kommer att uppstå. Detta är vår skyldighet gentemot kommande generationer.

Ystads kommun har i en dom i Miljödomstolen år 2001 erhållit tillstånd att återföra sand för att, som ett kustskydd, lägga ut denna sand på och i anslutning till strandplanet, s.k. strandfodring. Det är den kustskyddsmetod, som framför andra används idag inom resten av EU, i USA m.fl. länder. Metoden anses även som den mest miljövänliga. För att kunna nyttja tillståndet i miljödomen, måste vi även få ett beslut av Regeringen. Regeringen har två gånger avslagit vår framställan. Sverige har därför blivit den enda land, i vilket man inte kan tillämpa den mest moderna kustskyddstekniken. Ystads kommun kommer nu att än en gång söka tillstånd enligt kontinentalsockellagen. Kommunen kommer även att ansöka om en ny miljödom för planerade strandskyddsåtgärder. Det är viktigt, att vi även i Sverige ska finna former för att kunna tillämpa modern teknik på detta område. Detta är inte minst viktigt med tanke på de dramatiska förändringar, som väntas till följd av klimatförändringarna.

Postadress	Besöksadress	Telefon växel	Telefax	E-postadress	Hemsida
Ystads kommun Ledning o Utveckling 271 80 Ystad	Nya Rådhuset Ystad	0411-57 70 00	0411-729 68	lou@ystad.se	www.ystad.se

Erosion – ett av framtidens stora miljöproblem

Lägesrapport - Ystad

Vår grundinställning

- Vår grundinställning är, att "naturen ska ha sin gång"; erosion är en naturlig process; åtgärder ska vidtas för att minska skadorna till följd av den i och för sig naturliga processen.
- Problemet är redan stort; väderleksförändring och havsytehöjning kan öka skadorna; vi bör ha beredskap.

Lite historik

- Erosion är känd i Ystadstrakten sedan 1820-talet.
- Erosionen tog fart och blev ett problem på 1950-talet.
- Lagstiftning och regelverk är inte anpassade till vår verklighet. Många försök har gjorts för att förmå staten att anpassa sig. Vårt problem finns i en "gråzon". I flertalet västländer har staten ett stort engagemang, dock ännu inte i Sverige.
- En erosionskonferens genomfördes av Ystads kommun och Lunds Universitet i Ystad år 1986. Temat på konferensen var "Nyttjande och skydd av sandkuster".
- En forskarkonferens genomfördes av Ystads kommun och Lunds Universitet i Ystad år 1989. Temat på konferensen var "Västhuseffektens inverkan på den kommunala planeringen".
- Stort intresse har visats från kungen och drottningen, statsminister Göran Persson samt andra ledande politiker, ledande tjänstemän, forskare, lokalbefolkning, massmedier m.fl.
- Omfattande försök med erosionskyddsteknik har gjorts i Löderups Strandbad och Ystads Sandskog.
- Flerårig samverkan har skett främst med Lunds Universitet och Föreningen Rädda Löderups Strandbad.
- Intresseorganisationen Erosionsskadecentrum med säte i Ystad har 20 medlemskommuner samt stödjande medlemmar från Skåne, Halland, Öland och Gotland. Föreningen bildades 1984.
- Ett Ingenjörsvetenskapligt Råd med svenska och utländska forskare har knutits till Erosionsskadecentrum.

Detta har hittills åstadkommit

- Erosionsproblemet har blivit en nationell fråga och en internationell fråga.
- Engagemanget och intresset från många parter i landet är stort; utöver Ystads kommuns insatser har Staten tillskjutit 7 miljoner kronor och Villaägareföreningen 1 miljon kronor.
- Genom våra åtgärder har erosionen och skadorna till följd av denna hejdat inom flera områden i Ystads kommun.
- En stor kunskapsbank finns inom Erosionsskadecentrum.
- Ett intensivt samarbete sker mellan Ystads kommun, Lunds Universitet, Föreningen Rädda Löderups Strandbad och Erosionsskadecentrum.
- Ystads kommun, Erosionsskadecentrum och Statens Geotekniska Institut är numera engagerade i flera projekt rörande havserosionsproblematik.
- Ystads kommun, Erosionsskadecentrum och Statens Geotekniska Institut har även varit engagerade i EU-projekten Eurosion och Messina samt den statliga Klimat- och Sårbarhetsutredningen.
- Flera utvecklingsprojekt har initierats. Här kan nämnas försöksprojekt med vågbrytare, mätningar med laserbatymetri samt användning av satelliter för kartläggningsarbeten.

Önskemål gentemot myndigheter/staten/EU

Lyft fram erosionsfrågan i klimatarbetet !

- Låt erosionsfrågan få en framträdande roll lokalt, regionalt och centralt !
- Låt erosionsfrågan få en framträdande roll, då samhällets sårbarhet för klimatförändringar behandlas !

Ge resurser till forskare, myndigheter och organisationer !

- Utöka resurserna för forskning rörande kustskyddsproblematiken !
- Ge Statens geotekniska institut, SGI, ytterligare resurser för att klara av sin uppgift rörande erosionen !
- Ge stöd åt Erosionsskadecentrums verksamhet !

Ge medel till fysiska åtgärder !

- Ge tillstånd i Sverige för ”strandfodring”, d.v.s. återföring av eroderad sand till stränderna – en metod, som används inom övriga EU-länder, då det anses vara den mest miljövänliga erosionskyddsmetoden.
- Ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, möjlighet att ge bidrag till skydd mot skador till följd av havserosion!

Medverka internationellt!

- Medverka till att erosionsproblemen kontinuerligt bevakas i EU-sammanhang !
- Medverka till ytterligare internationellt kontaktskapande rörande kustskyddsfrågor !

Ystad, den 17 maj 2010.

Erosionsskadecentrum